

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๖/รฟค

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุดที่ นร ๐๙๐๗/๖๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๓/๙๓๑ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๔ (๗)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยมีกำหนดการเยือนราชอาณาจักรกัมพูชาอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ เมษายน ๒๕๖๘ โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้แจ้งว่า เนื่องจากมีกำหนดการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน ในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๘ จึงมีความจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

๓. สารสำคัญ

๓.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘ เห็นชอบแผนปฏิบัติการร่วมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ภายใต้ยุทธศาสตร์ฟ้าใส (๒๕๖๗ - ๒๕๗๓) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา เพื่อร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนต่อไป

๓.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา และเห็นชอบร่วมกันในการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการป้องกันและลดผลกระทบจากมลพิษข้ามแดน โดยไม่จำกัดเพียงหมอกควันข้ามแดนแต่รวมถึงมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ขยะมูลฝอย ขยะอันตราย และรูปแบบอื่น ๆ ของมลพิษ รวมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและกัมพูชา โดยบันทึกความเข้าใจฯ ประกอบด้วยขอบเขตความร่วมมือ ดังนี้

- ๑) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูล และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันมลพิษข้ามแดน
- ๒) การเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องในการป้องกันและจัดการมลพิษ
- ๓) การดำเนินการโครงการวิจัยด้านการจัดการมลพิษข้ามแดนร่วมกัน
- ๔) การตอบสนองอย่างรวดเร็วเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน
- ๕) การร่วมกันแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดนอย่างเหมาะสม และ
- ๖) การดำเนินการและการติดตามผล ทบทวนความก้าวหน้าเป็นประจำ โดยบันทึกความเข้าใจฯ นี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ทุกฝ่ายลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ ฉบับนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมราชอาณาจักรกัมพูชากับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน ได้แก่ มลพิษทางอากาศ หมอกควัน มลพิษทางน้ำ ขยะมูลฝอย ขยะอันตราย และมลพิษอื่น ให้ได้รับการแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การพิจารณาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖ - ๗/๒๕๕๑ และที่ ๓/๒๕๖๐ แล้ว มีความเห็นว่า บันทึกความเข้าใจฯ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมราชอาณาจักรกัมพูชาและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย มีสาระสำคัญเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันในการป้องกันและแก้ไขมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน โดยมิได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับความใน Article 4 ของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายแก่คู่ภาคีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้ความเห็นต่อบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวง
สิ่งแวดล้อมราชอาณาจักรกัมพูชากับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมราชอาณาจักรไทย รายละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ สรุปดังนี้

๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของบันทึกความเข้าใจ
หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทย
ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) กระทรวงการต่างประเทศ ขอเสนอให้พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำของบันทึก
ความเข้าใจ ให้มีความถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับรูปแบบและถ้อยคำของเอกสารที่ไม่ใช่
สนธิสัญญาตามเจตนารมณ์ของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ ในคู่มือของฝ่ายไทย ขอให้ปรับชื่อของฝ่ายไทยขึ้นก่อน
ในทุกตำแหน่งที่ปรากฏ รวมทั้งขอให้ตรวจสอบฉบับภาษาไทยให้สอดคล้องกับภาษาอังกฤษที่แก้ไขด้วย

๓) บันทึกความเข้าใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมระหว่างไทยกับกัมพูชา โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของ
กฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๔ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้
ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีใด ๆ ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศต่อผู้เข้าร่วม ดังนั้น บันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็น
สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๔) อย่างไรก็ดี โดยที่บันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงควรพิจารณาเสนอบันทึกความเข้าใจ ให้คณะรัฐมนตรี
พิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ต่อไป

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
ได้พิจารณาถ้อยคำตามที่กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอแนะ และได้พิจารณาร่วมกันแล้ว โดยปรับให้ม
ความเหมาะสมและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย ซึ่งไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ
ของบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบต่อบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยว่าด้วยความร่วมมือด้านมลพิษ
ต่อสิ่งแวดล้อมข้ามแดน

๘.๒ เห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Instruments of Full Power) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทน เพื่อลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

๘.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทน เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

๘.๔ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขถ้อยคำในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ถึง ๓

กรมควบคุมมลพิษ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๘ ๒๑๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ TransAirPCD@gmail.com